

Project De Omslag

Project om de stem van slachtoffers van geweld in afhankelijkheidsrelaties te laten horen.

Samenvatting.

Slachtoffers van (seksueel) geweld in afhankelijkheidsrelaties komen in aanraking met verschillende instellingen en disciplines van zorg- en dienstverlening. Het is een diverse groep. Onder geweld in afhankelijkheidsrelaties verstaan wij fysiek, psychisch en seksueel geweld. Termen als huiselijk geweld, loverboy problematiek, gedwongen (meisjes-)prostitutie, kindermishandeling, vrouwenhandel en uitbuiting vallen hier allemaal onder. Deze heftige ervaringen hebben vaak grote gevolgen voor het slachtoffer gedurende het hele leven. Zij zijn dan ook vaak bekend bij medewerkers in het domein van welzijn, werk & inkomen, schuldhulpverlening en bij woningbouwcoöperaties. Dit leidt tot soms zeer complexe multi-problematiek voortkomend uit een (complex) posttraumatische stress stoornis. Voor een flink deel behoren zij tot de groep 'Verwarde personen' vanwege hun getraumatiseerde verleden. Onderzoek geeft aan dat 30% tot 40% te maken heeft gehad met agressie en/of verslaving in de thuissituatie.

Er wordt vanuit de hulp- en dienstverlening van alles aangeboden maar tot op heden is de inbreng van de doelgroep zelf daarin onvoldoende gehoord. Overheid, aanbieders en adviesorganen geven aan graag met deze doelgroep in gesprek te gaan om zich door hen te laten adviseren, om te komen tot beter aansluitend beleid, maar dat het moeilijk is om met hen in gesprek te komen.

Project De Omslag heeft de belangrijke ambitie om een landelijk platform van ervaringsdeskundigen op te richten dat hen tot aanspreekpunt maakt voor andere slachtoffers en deze groep een positie geeft voor landelijke instanties, met als doel de aandacht voor hun problematiek te vergroten en de hulp- en dienstverlening te verbeteren.

Deze groep heeft zich tot op heden nog niet georganiseerd, terwijl er van verschillende kanten wordt aangegeven dat er om diverse redenen wel behoefte is aan een landelijk platform:

- Bij de slachtoffers zelf, omdat een netwerk van jongere en volwassen ervaringsdeskundigen van betekenis is, kracht geeft en men elkaar via lotgenotencontact kan ondersteunen op hun persoonlijke weg naar herstel.
- De mogelijkheid te geven om hun stem te laten horen, om mee te denken, mee te praten en gevraagd en ongevraagd advies te geven over beleidsstrategieën, hulpverleningsaanbod, behandelmethodes en huidige hiaten in de samenleving.
- Bij instanties die niet vanzelf met elkaar in aanraking komen, handelen vanuit hun eigen professionele perspectief en bereid zijn deze uit te wisselen.
- De beschikbare gegevens kunnen zo landelijk gebundeld worden, zodat er meer zicht komt op de omvang van de problematiek en daar duidelijke doelstellingen aan gekoppeld kunnen worden.
- Er zijn heel veel verborgen slachtoffers. Zij zoeken geen hulp uit angst of schaamte. Het probleem is waarschijnlijk groter dan onderzoeken uitwijzen. Vergroten van aandacht en bewustwording is dus belangrijk om de stilte te doorbreken.

Het project De Omslag beoogt een breed landelijk platform van slachtoffers van (seksueel) geweld in afhankelijkheidsrelaties op te zetten en dit professioneel te ondersteunen. Dit platform van ervaringsdeskundigen komt tegemoet aan de hierboven geformuleerde behoefte c.q. ambities van de betrokkenen, en zal bestaan uit 100 tot 120 mensen.

Een kernteam van ervaringsdeskundigen en professionele hulpverleners vormt het hart van De Omslag en stelt een plan van aanpak op. Het plan van aanpak biedt ruimte voor aanpassing, bijsturing en doorontwikkeling van onderaf door het platform van ervaringsdeskundigen.

Doelen en taken die het Project de Omslag in het traject wil behalen:

- Formeren van een grote groep ervaringsdeskundigen van minimaal 100 zodat deze ook een reële afspiegeling kan zijn van de doelgroep.
- Organiseren van vier landelijke ontmoetingsdagen per jaar, waarbij ruimte is voor vragen vanuit lotgenoten als ook vanuit de samenleving / netwerkpartners.
- Organiseren van regionale ontmoetingsgroepen voor lotgenoten die structureel contact met andere lotgenoten en ervaringsdeskundigen hebben om zo te werken aan hun persoonlijk herstel.
- Het opleiden/trainen van ervaringsdeskundigen zodat zij met de maatschappelijke partijen in gesprek kunnen gaan.
- Gevraagd en ongevraagd advies geven op de regiovisie van gemeenten, beleidstukken van de koepelorganisaties, visiestukken van Veilig Thuis, de branchevereniging Jeugdzorg Nederland en andere maatschappelijke organisaties die een gerichte vraag stellen.

Het kernteam

Het plan van aanpak zal verder uitgewerkt worden door het kernteam als de subsidie voor dit project rond is.

In het kernteam zitten projectmedewerkers van drie professionele organisaties en zeven ervaringsdeskundigen. Samen hebben zij zeer regelmatig contact met de doelgroep, ook buiten het platform, en kunnen zij hen mobiliseren, motiveren en ondersteunen. Deze ondersteuning zorgt voor de continuïteit en de kwaliteit van dit project.

Samenwerking

Daarnaast wordt een stuurgroep gevormd van mensen die een goede vertegenwoordiging zijn om de belangen van de doelgroep van slachtoffers van (seksueel) geweld in afhankelijkheidsrelaties vanuit die positie te behartigen. Voorbeelden hiervan zijn de branche vereniging Jeugdzorg, koepelorganisaties vrouwenopvang, Veilig Thuis, de NIDOS en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Stakeholders als deze worden uitgenodigd om zitting te nemen in de stuurgroep.

Draagvlak

Het draagvlak voor dit project is groot. Tijdens het leernetwerk 'LEAP against sexual violence' (Leadership, Empowerment, Advocacy through Participation against sexual violence) heeft een medewerker van Zorgbelang Gelderland een pitch gegeven over dit projectidee en dat is door alle partijen heel positief ontvangen. De samenwerkingspartners zijn ook daar gevonden en hebben hun commitment toegezegd.

Haalbaarheid

De doelgroep is complex en toont wisselingen in belastbaarheid, inzetbaarheid en betrokkenheid. Professionele ondersteuning is daarom noodzakelijk voor de continuïteit, stabiliteit en kwaliteit van dit project. Er dienen voldoende financiële middelen te zijn voor de duur van twee jaar. Goede randvoorwaarden zoals een fijne vergaderlocatie met een hapje en een drankje, een onkostenvergoeding en gezelligheid zijn bindende factoren.

De gestelde doelen zijn vooruitstrevend en ambitieus, maar geven een duidelijke richting en zijn realiseerbaar. Het einddoel van volledige zelfstandigheid per 31 december 2018 is hoog gegrepen, maar het project kan in twee jaar getoetst worden op zijn resultaten en zijn meerwaarde laten zien.

Over de aanvragers

Project De Omslag wordt aangevraagd door Zorgbelang Gelderland/Utrecht (Oost Nederland), in samenwerking met stichting SHOP (West Nederland) , Pretty Women (Midden Nederland). Zorgbelang is de hoofdaanvrager.

Zorgbelang Gelderland Utrecht

Zorgbelang komt op voor het belang van mensen en benadrukt vraagsturing bij zorg- en welzijnsaanbieders in regio's en gemeenten. Zorgbelang staat voor de visie dat mensen eigen keuzes moeten kunnen maken en regie moeten kunnen voeren over hun leven, zoals zij dat willen, ook als zij belemmeringen ondervinden in hun persoonlijk of maatschappelijk functioneren. (Zorgbelang is een stichting zonder winstoogmerk).

Pretty Woman

Pretty Woman biedt individuele hulpverlening en groepshulpverlening aan slachtoffers van een misbruikrelatie. Daarnaast zet Pretty Woman zich preventief in om te voorkomen dat meiden in misbruikrelaties terechtkomen.

SHOP Den Haag

SHOP is het expertisecentrum op het gebied van hulp- en dienstverlening aan sekswerkers en slachtoffers mensenhandel. SHOP verbetert de positie van (ex)sekswerkers en slachtoffers mensenhandel door het geven van informatie, advies en praktische en psychosociale hulp. Het kenniscentrum van SHOP houdt actuele ontwikkelingen bij, verricht onderzoek naar prostitutie gerelateerde onderwerpen en geeft gevraagd en ongevraagd advies.

Cijfers

Er is veel onderzoek gedaan naar huislijk geweld, seksueel geweld, en geweld in afhankelijkheidsrelaties. De cijfers lopen uiteen van 3% tot 15%. Het meest voorkomende cijfer is het gemiddelde van 9 %. Wat voor cijfer je ook hanteert, het gaat over een grote groep, die gedurende een langere periode beroep doet op zorg en hulpverlening, minder participeert in de maatschappij en waarbij problematiek vaak generatie op generatie wordt doorgegeven.

**abuse cast a shadow
the length of a lifetime...**